

༄༅། །འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
རྗེས་སུ་བྲན་པའི་མདོ།

O NOBRE SŪTRA DA
EVOCAÇÃO DAS TRÊS JOIAS

Ārya-ratnatraya-anusmṛti-sūtra

PADMAKARA

༄༅། །འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་
རྗེས་སུ་བྲན་པའི་མདོ།

O NOBRE SŪTRA DA
EVOCAÇÃO DAS TRÊS JOIAS
Ārya-ratnatraya-anusmṛti-sūtra

O NOBRE SŪTRA DA EVOCAÇÃO DAS TRÊS JOIAS

༄༅། །རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཨ་རུ་སྤྲི་ཏི་སྤྱུ་ཏྲ།

Em sânscrito: Ārya-ratnatraya-anusmṛti-sūtra.

བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྩེས་སུ་བྲན་པའི་མདོ།

Em tibetano: 'phags pa dkon mchog gsum rjes su dran pa'i mdo.

Em português: Sūtra para a Evocação das Três Joias Sublimes.

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །

Thamche khyenpa la chatsal lo

Ao Onisciente, presto homenagem!

Evocação do Buda

འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཛིག་
རྟེན་མཁྱེན་པ། སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ། སློན་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་
ཀྱི་སྟོན་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཏྲ།

Ditar sangye chomdende tezhin shekpa drachompa yangtakpar dzokpe sangye rigpa tang zhapsu denpa Dewar shekpa Jikten khyenpa Kyepu dulwe khalo gyurwa Lanamepa Lhatang minam kyi tönpa Sangye chomdende te

Assim é o Buda, o bhagavān, tathāgata, arhat, Buda autêntico e perfeito, Dotado de sabedoria e dos pés [que levam à sabedoria]¹, Sugata, Conhecedor do Mundo, Timoneiro que conduz os seres, Insuperável, O guia de deuses e humanos, [Assim é] o Buda, o Bhagavān;

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་དག་གི་རྒྱུ་མཐུན་པ། དག་གི་ཕྱ་བ་རྣམས་རྒྱུད་མི་ཟ་བ།

Tezhin shekpa teni sönam takki gyuthünpa Gewe tsawa namchü mi zawa
É o Tathāgata, em harmonia com a causa que é o seu próprio mérito. As suas fontes de virtude nunca se esgotam,

བཟོད་པ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ།   བསོད་ནམས་ཀྱི་གཏེར་རྣམས་ཀྱི་གཞི།   དཔེ་
བྱུང་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲས་པ།   མཚན་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ།   སྤྱོད་ཡུལ་
རན་པར་མཐུན་པ།   མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ།

Zöpa takki rabtu gyenpa   Sönam kyiter namkyi zhi   Peche zangpo
namkyi trepa   Tsennam kyi metok gyepa   Chöyul renpar thünpa
Thongna mithünpa mepa

É excelentemente adornado pela paciência E tem como alicerce o tesouro do seu mérito. Está ornado com as marcas menores E nele desabrocham, como flores, as marcas maiores. Na sua esfera de ação, é oportuno e harmonioso. Ao contemplá-lo, nada está em desarmonia,

དད་པས་མོས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ།   ཤེས་རབ་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པ།
སྟོབས་རྣམས་ལ་བརྩི་བ་མེད་པ།

Tepe möpa namla ngönpar gawa   Sherab zilkyi mi nönpa   Topnam la
dziwa mepa

Para quem sente devoção, graças à fé, ele é a própria alegria. Devido à sua esplendorosa sabedoria, jamais é derrotado E os seus poderes são invencíveis.

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ།   བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡབ།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ།

Semchen thamche kyi tönpa   Changchub sempa namkyi yab   Phakpe
kangzak namkyi gyalpo

É o guia de todos os seres, O pai de todos os bodhisattvas, O soberano de todos os āryas, O líder que conduz os seres à cidadela do nirvāṇa.

ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ།   སྟོབས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ།   གསུང་རྣམ་པར་དག་པ།
དབྱུངས་སྟོན་པ།   སྐྱབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཆོག་མི་ཤེས་པ།   སྐྱུ་མཚན་པར་མེད་པ།

Yeshe paktu mepa   Poppa samkyi mi khyabpa   Sung nampar takpa
Yang nyenpa   Kuche tawe chok mishepa   Ku tsungpa mepa

A sua sabedoria está além de qualquer limite, A sua confiança eloquente é inconcebível E a sua fala é completamente pura, é uma suave melodia. A sua forma, bela, nunca cansamos de contemplar, Incomparável é o seu corpo.

འདོད་པ་དག་གིས་མ་གོས་པ།   གཟུགས་དག་གིས་ཉེ་བར་མ་གོས་པ།   གཟུགས་
མེད་པ་དག་དང་མ་འདྲེས་པ།

Döpa takki maköpa   Zuktak ki nyewar maköpa   Zukme patak tang
madrepa

Não é maculado pelo mundo do desejo; Não é contaminado pelo mundo da
forma; E não é adulterado pelo mundo da não-forma.

སྤྱབ་བསྐྱལ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ།   ཡུང་པོ་དག་ལས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ།
ཁམས་རྣམས་དང་མི་ལྡན་པ།   སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བསྐྱམས་པ།

Dukngal takle nampar trolwa   Phungpo tak lerab tu nampar trolwa
Khamnam tangmi denpa   Kyemche nam dampa

Está completamente livre do sofrimento, Está completamente livre dos
skandhas, Dhātus não possui, E sobre os āyatanas adquiriu maestria.

མདུད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བཅད་པ།   ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ།
སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ།   རྒྱ་བོ་ལས་བཀལ་བ།   ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ།

Düpa nam shintu chepa   Yongsu dungwa takle nampar trolwa   Sepa
le trolwa   Chuwo le galwa   Yeshe yongsu dzokpa

Cortou por completo todas as amarras, Está completamente livre de todos
os tormentos, Livre do desejo, Já atravessou o rio. A sua sabedoria é
absolutamente perfeita,

འདས་པ་དང་།   མ་གྲོལ་པ་དང་།   ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ།   སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པ།   ཡང་དག་
པར་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ལ་གནས་པ།

Depa tang   Machönpa tang   Tatar chungwe sangye chomdende nam
kyi yeshe la nepa   Nya ngen le depa la mi nepa   Yangtakpar nyi kyitha
la nepa

Reside na sabedoria dos budas bhagavāns que surgiram no passado, surgem
no presente e surgirão no futuro. Não reside no nirvāṇa, A sua morada é o
limite da realidade absoluta,

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པ་སྟེ།

Semchen thamche la zikpe sa la zhukpa te

Permanecendo no nível de onde se contempla todos os seres sencientes.

འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་རྣམས་སོ། །

Ditak ni sangye chomdende kyiku chewe yönten yangtakpa nam so
Eis as qualidades sublimes e autênticas que constituem a grandeza do kāya
do Buda, o Bhagavān.

Evocação do Dharma

དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཐོག་མར་དགེ་བ། བར་དུ་དགེ་བ། ཐམས་དགེ་བ།

Tampe chöni thokmar gewa Partu gewa Thamar gewa
O Dharma sublime é virtuoso no princípio, Virtuoso no meio e virtuoso no
fim.

དོན་བཟང་པོ། ཆོག་འབྱུ་བཟང་པོ། མ་འདྲེས་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ།
ཡོངས་སུ་དག་པ། ཡོངས་སུ་བྱུང་བ།

Tön zangpo Tsikdru zangpo Madrepa Yongsu dzokpa Yongsu
takpa Yongsu changwa
Excelente é o seu significado, Excelentes são as suas palavras. Não é
adulterado, É inteiramente completo, Inteiramente puro E inteiramente
purificador.

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ལེགས་པར་གསུངས་པ། ཡང་དག་པར་མཐོང་བ།
ནད་མེད་པ། ཏུས་ཆད་པ་མེད་པ། ཉེ་བར་གཏོད་པ། འདི་མཐོང་བ་ལ་དོན་ཡོད་
པ། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ།

Chomdende kyi chö lekpar sungpa Yangtakpar thongwa Ne mepa
Tü chepa mepa Nyewar töpa Di thongwa latön yöpa Khepa namkyi
sosor rangki rigpar chawa
O Bhagavān ensina o Dharma excelentemente, É o modo de ver autêntico.
Livre de todos os males, É incessante E leva-nos [à libertação].
É significativo contemplá-lo; E os sábios compreendem-no através da própria
cognoscência.

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་ལེགས་པར་སྟོན་པ། རེས་
པར་འབྱུང་བ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ། མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་།

འདུས་པ་དང་ལྷན་པ།   བརྟེན་པ་ཡོད་པ།   རྒྱ་བ་བཅད་པའོ།   །

Chomdende kyi sungpe chö dulwa la lekpar tönpa   Ngepar jungwa
Dzokpe changchub tu drowar chepa   Mithünpa me ching   Düpa tang
denpa   Tenpa yöpa   Gyuwa chepao

O Dharma ensinado pelo Bhagavān foi excelentemente revelado para domar²
[a mente],³ Liberta-nos definitivamente E leva à completa budeidade. É
livre de contradições E inclui tudo. É fidedigno, É o cessar da jornada [no
saṃsāra].

Evocação da Saṅgha

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་ནི།   ལེགས་པར་ཞུགས་པ།   རིགས་པར་ཞུགས་པ།
དང་པར་ཞུགས་པ།

Thekpa chenpö gendün ni   Lekpar zhukpa   Rikpar zhukpa   Trangpor
zhukpa

A Saṅgha do Mahāyāna abarca aqueles que se aplicam na excelência,
Aqueles que se aplicam no conhecimento, Que se aplicam no que é correto,
Que se aplicam na harmonia.

མ་ཐུན་པར་ཞུགས་པ།   ཐལ་མོ་སྐྱུར་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ།   ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སུ་གྱུར་པ།

Thünpar zhukpa   Thalmo jarwe ösu kyorpa   Chak chawe ö su kyorpa
É digna de que, perante ela, juntemos as nossas mãos; É digna de que lhe
prestemos homenagem;

བསོད་ནམས་གྱིད་པལ་གྱི་ཞིང་།   ཡོན་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་ཆེན་པོ།   སྦྱིན་པའི་གནས་
སུ་གྱུར་པ།   ཀུན་ཏུ་ཡང་སྦྱིན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཆེན་པོའོ།   །

Sönam kyipal kyizhing   Yön yongsu jongwa chenpo   Jinpe nesu
kyurpa   Küntu yang jinpe ne su kyorpa chenpo

É um campo de mérito glorioso. É completamente pura perante as oferendas
[que recebe], É digna da generosidade, É, em qualquer circunstância, a mais
digna da generosidade.

འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྩེས་སུ་དན་པའི་མདོ་རྒྱ་གསོ།   །

Conclui-se assim “O Nobre Sūtra da Evocação das Três Joias”.

NOTAS:

1. De acordo com o comentário de Mipham Rinpoche, a expressão “dotado de sabedoria e dos pés que levam à sabedoria” (tib. *rig pa dang zhabs su ldan pa*) diz respeito ao nobre caminho óctuplo, em que a “sabedoria” se refere à visão correta, e os “pés” aos sete aspectos restantes do caminho óctuplo. A visão correta pode ser comparada aos olhos, e os outros aspectos, às pernas. Quando somos dotados de todos esses aspectos, torna-se possível caminhar. E, quando aplicada a outros aspectos do treino, como elucidado por Jigme Khyentse Rinpoche, a expressão também pode se referir aos quatro poderes miraculosos obtidos no caminho da acumulação, com os quais se “caminha até o despertar”. Eles são: a concentração apoiada no poder da vontade, a concentração apoiada na diligência, a concentração apoiada na atenção unidirecional e a concentração apoiada na análise.
2. Há duas versões desta frase, fato também assinalado por Mipham Rinpoche. Uma versão da frase, *bcom ldan 'das kyis gsungs pa'i chos 'dul ba la legs par brten pa*, termina em *brten pa* (apoiar, sustentar, fundar) e a outra termina em *ston pa* (revelar, expressar, indicar). A tradução aqui apresentada refere-se a esta segunda versão. Todavia, como elucida Mipham Rinpoche em seu comentário ao texto, o sentido é o mesmo nos dois casos.
3. Traduzido de acordo com o comentário de Dharmabhadra, incluído no Tengyur, *dkon mchog rjes dran gyi mdo 'brel dad pa'i lcags kyu*, toh 6349, BDRC: MW20548_B46AD6.

Traduzido a partir do tibetano para o português pelo Grupo de Tradução Padmakara, com auxílio do comentário de Jamgön Mipham Rinpoche, *dkon mchog gsum rjes su dran pa'i mdo rnam par 'grel ba bkra shis mi zad pa'i sgra dbyangs*, bdrc: w2db16631. n.t.

A transliteração dos termos e mantras em sânscrito foi elaborada de acordo com a convenção do Alfabeto Internacional de Transliteração do Sânscrito (IAST, International Alphabet of Sanskrit Transliteration, Genebra, 1894). Exceção foi feita no que concerne à palavra sânscrita “Buddha”, para a qual se manteve a adaptação fonética corrente: “Buda”.

1ª edição: Fevereiro 2026.

© 2026, Padmakara Brasil

São Paulo & Monchique | Ramo Lusófono do Grupo de Tradução Padmakara

www.padmakara.org.br | www.padmakara.pt

Também disponível em português de Portugal, escreva para info@padmakara.pt

© Edições Padmakara, 2026 | Traduzido do tibetano para o português.

Esta obra está abrangida pela licença Creative Commons CC BY-NC-ND (Atribuição–Não-Comercial–Sem-Derivações 4.0 Internacional) e pode ser copiada ou impressa, mas apenas mediante atribuição dos devidos créditos, sem intuítos comerciais e sem alterações ou adaptações. Para detalhes, consulte no respectivo website a licença Creative Commons mencionada acima.

